

VAD ÄR SVERIGEDEMOKRATERNA?

TANKESMEDJAN KONFLIKT

I kommande allmänna val har Sverigedemokraterna för första gången en realistisk chans att komma in i riksdagen. Efter år av långsam men stadig tillväxt i framförallt kommunalvalen har partiet centraliserats och stärkts samtidigt som dess opinionsstöd ibland hamnat över 4%-spärren. Att vänstern behöver en plan är tydligt, men vad? Tankesmedjan Konflikt redogör i rapporten du håller i dina händer varför vi inte kan förlita oss på det resterande politiska etablissemangets motstrategier utan måste skissa på och genomföra vår alldeles egna.

I ärlighetens namn så har Sverigedemokraternas konkreta parlamentariska insatser hållit sig konsekvent kring nollstrecket. De har lagt en del slumpmässiga förslag fram och tillbaka men utan att åstadkomma något, men det centrala är väl kanske att det aldrig har varit meningen. För att Sverigedemokraterna i vissa kommuner inte ens lyckats besätta sina platser – och i andra kommuner fått representanter som pratar om att "[k]vinnans sammansättning av hormoner, kroppsliga funktioner och andra mentala förmågor gör henne nämligen mycket lämpad [för hemarbete]" eller protesterar mot att ”Muhammedbarnen” får oxfärs medan svenska barn tvingas äta fläskfärs – spelar mindre roll. Sverigedemokraterna får inte sina kommunala mandat för att deras väljare tror att de kommer att åstadkomma något väl på plats; deras konkreta politik är ett hopplock av andra partiers budgetar, en arbetsmarknadspolitik som de ändrar så fort den möter kritik och förslag som ovan nämnda – eller till exempel det populära förslaget som man rest i flera kommuner om att köpa in mer Zoega-kaffe. Märkligt! På sätt och vis

”I SVERIGEDEMOKRATERNAS FALL SKULLE DET ISTÄLLET BLI: INTE HÖGER, INTE VÄNSTER UTAN BAKÅT. TILLBAKA TILL VARMA BARNDOMSMINNEN OM VÄLDOFTANDE ZOEGA-KAFFE, EN KYRKA DÄR ALLA KUNDE TEXTEN TILL ’DEN BLOMSTERTID’ OCH DÄR FOLK TOG I HAND OCH VISSTE SIN PLATS.”

kanske det gynnar Sverigedemokraterna att vara klantiga, när alla ropade varg för att brunsbjörterna skulle komma in och ta över så kan de helt enkelt visa att inget särskilt hände. Inget alls faktiskt.

Men återigen, det är inte därför Sverige-demokraterna får röster. De får röster just för att människor tycker att de är någonting annat än de partierna som redan sitter vid makten. De vars budgetar är ordnade, vars förslag är rimliga, med kortsiktiga förändringar av det som redan är och som artigt debatterar varandra en gång i månaden i kommunfullmäktige. Sverigedemokraterna röstas alltså paradoxalt nog in i parlamentet för att de är parlamentariskt fullständigt inkompetenta. Och därmed är de inte heller delaktiga i skulden för de senaste 30 årens parlamentariska utarmning.

Vi som bekämpat Sverigedemokraterna i alla år ser oss omkring och undrar om ingen annan känner igen dem, om ingen ser bockfoten under kappan. För oss som har följt dem så är det inte särskilt länge sen håret växte ut på skinnskalarna, det är lite mer än tio år sen kopplingarna till nazister var hyfsat öppna. Vi som varit aktiva i den antirasistiska rörelsen vet också att förnyelsen inte varit så kontinuerlig som de försöker göra gällande, vi har sett nazisterna glida in på deras möten och sett deras medlemmar tappa fattningen och fräsa *judejäv*el och *djungelapa*. Men det är inte heller detta som är

problemet, snarare tror vi att våra minnen av Sverigedemokraternas bröliga dagar förhindrar oss att formulera en offensiv strategi för hur de ska bemötas idag.

Det kan mycket väl vara så att man skulle kunna hålla Sverigedemokraterna utanför riksdagen i detta val genom att avslöja enskilda Sverigedemokraters smaklösa uttalanden på finlandsfärjesor och att slipsarna fortfarande sitter ganska löst. Men vi tror att det är en politiskt livsfarlig strategi, och det av flera olika anledningar.

Det ena är att problemet med Sverige-demokraterna inte är att de var nynazister igår och invandringskritiker idag. Det faktum att de är ohyfsade, stundtals våldsamma, kriminellt belastade osv. är nog snarare en av de saker som gör att de förmår mobilisera människor som idag inte känner någon samhörighet med de andra politiska partierna. Sverigedemokraterna är kort och gott inte så mycket att hänga i granen. Deras stora styrka är att de i den bemärkelsen är väsensskilda från de andra partierna som är hyfsade, artiga och som i lugn demokratisk dialog har monterat ned välfärdsstaten under de senaste trettio åren. Missförstå oss rätt nu, Sverigedemokraterna har ingen som helst lösning på välfärdsproblemen – med deras politik (som den ser ut just nu, för de är väldigt ombytliga i alla andra frågor än invandringskritiken) skulle arbetarklassen i Sverige flytta tillbaka sina positioner rejält. Några av de mer offensiva fackförbunden drev nyligen en briljant informationskampanj där de visade att Sverigedemokraternas politik var grovt fackföreningsfientlig. Något som inte går hem hos de många fackföreningsanslutna väljarna som trots allt vet vem det är som håller deras uppe lönenivåer och ser till så att arbetsmiljön är under rimliga förhållanden. Men Sverigedemokraterna är inte dummare än att de drog örönen till sig och har nu lovat att de ska omarbeta sitt arbetsmarknadsprogram – som nästan ingen i partiet hade satt sig in i ändå. Så vänta er snarare någon variant på antifacklig politik (för utlänningar) och arbetsrättsfientlig (för människor med annan hudfärg) lagom till nästa val.

Men Sverigedemokraterna är för många människor främst någon som delar deras avsky mot det politiska spelet. Läs valanalysen från förra valet; medan de som inte röstar på Sverigedemokraterna helt korrekt placerar dem långt ut till höger på den politiska skalan så anser Sverigedemokraternas egna väljare att partiet befinner sig ganska precis i mitten av skalan. Inte höger, inte vänster utan framåt som man ibland parodierar det politiska samtalet. I Sverigedemokraternas fall skulle det istället bli: inte höger, inte vänster utan bakåt. Tillbaka till varma barndomsminnen om våldoftande Zoega-kaffe, en kyrka där alla kunde texten till ”Den blomstertid” och där folk tog i hand och visste sin plats.

Men vad innebär det då att mobilisera mot Sverigedemokraterna i deras egenskap som just låtsasdemokrater? Även om brännmärkandet av Sverigedemokraterna håller dem utanför parlamentet så riskerar det att bli ett försvar för just den parlamentariska processen som visat sig fullständigt oförmögen att försvara välfärden för en stor del av befolkningen. Det riskerar att istället bli ett försvar för Folkpartiets välpolerade rasism där slipsen är knuten med moderiktig perfektionism.

Sverigedemokraterna förmår idag att kanalisera alla de strömningar som inget av de andra partierna förmår. Detta trots att de andra

partierna vid de senaste valen desperat slängt ur sig ett par rasistiska lagförslag som köttben åt de missnöjda, och sedan fortsatt med det även i regeringsställning.

Varför verkar de borgerliga partierna då ogilla Sverigedemokraterna? Det är inte helt klart vid första anblicken. Folkpartiets förslag om särskilda gynkontroller för etniska minoritetsgrupper, eller moderaternas debattartikel om att vi måste sluta med ”ytliga hyllningar till alla spännande kulturer vi får möta – i stadsdelar många aldrig ens besöker” rimmar ytterst väl med just Sverigedemokraternas specifika form av högerpopulism.

Vi tror att de ogillar dem för att Sverige-demokraterna är deras kusin från landet. När de försöker flörta elegant med rasistiska strömningar genom att påpeka det intressanta i diskussionen så glider Sverigedemokraterna upp bakifrån och ger dem istället beröm för bröstet, om ni förstär analogin. Det som är underförstått i Billströms glidningar, i Sabunis formuleringar säger Sverigedemokraterna rakt ut. Det är Sverigedemokraternas *annanhet* som gör dem så lockande.

När klyftan mellan de representerande och de representerade skenar iväg och de politiska partierna töms på medlemmar så kan vår uppgift som vänsterrörelse aldrig vara att försöka övertyga dem om att återvända. Det finns inget illusoriskt i människors nuvarande ointresse för ”det politiska samtalet” – de senaste trettio åren av ”politiskt samtal” har inte gett dem något annat än olika förklaringar till varför de ständigt får det sämre. Det sorgliga blir väldigt tydligt när LO deklarerar att de inte tänker demonstrera mot försämringar för deras medlemmar eftersom den sittande regering faktiskt fick folkets röster på en sådan politik. Där är den totala identifikationen av de politiska med själva röstningsförfarandet; vart fjärde år ska du säga vad du tycker och däremellan är det odemokratiskt att försöka åstadkomma något. Sitt lugnt i båten så ska vi förhandla.

Den franske filosofen Alain Badiou återger en sokratisk dialog mellan honom och några studenter inför kampanjen att rösta på

NYANSER AV BLÅTT, NYANSER AV GULT, NYANSER AV BRUNT – ANTIRASISTISKT FORUM 19 APRIL

Sverigedemokraternas väljare står ofta till vänstern i socioekonomiska välfärdsfrågor och till höger i sociokulturella moral-, straff och flyktingfrågor. Istället för att enbart diskutera högerns ekonomiska politik och extremhögerns rasistiska populism kommer vi under forumet att försöka vända på perspektivet.

11.00-13.00 Sändlersalen
SVERIGEDEMOKRATERNA – EKONOMISKT ETT HÖGERPARTI?
Vad är de extremhögerpopulistiska partiernas ekonomiska politik - hur vill de organisera ekonomi, fördelning och arbetsmarknadsfrågor - kan man tydligt placera in dem på högerkanten?

Petter Larsson, frilansjournalist för bla Aftonbladet, EfterArbetet och Sydsvenska dagbladet. *Johan Lindman*, arbetat med att bygga upp en databas över sverigedemokraternas motioner.

arbetarklassens fiende Chirac för att hålla borta *folkets fiende* Le Pen (då Jospin åkt ut i första vändan för att vänstern inte kunnat enas). ”En blank röst är inte längre en ”proteströst” stod det på affischerna. ”Men ni kan väl inte mena att en röst på Chirac vore en protest?” invänder Badiou. ”Nej, det vore att gå för långt” medger studenterna. ”Än mindre så en röst på Le Pen förstås?” fortsätter Badiou tålmodigt. ”Nej det är säklart” svarar studenterna lite mer betryggade. ”Men samtidigt anser ni att själva röstandet är ett demokratiskt gott” undrar då filosofen varpå studenterna glatt nickar. ”Så om ingendera av rösterna innebär en protest, men själva röstandet är det som är gott, så är det ni egentligen vill ha sagt att protest är dåligt” utbrister Badiou triumferande.

Sensmoralen här är inte att alla dåliga alternativ är lika dåliga och att man ska hålla sig vid en ädel princip oberoende av konsekvenserna. Även om Folkpartiet idag gör långt mer för att driva politiken högerut än vad Sverigedemokraterna gör så finns det en del inbyggda spärrar i Folkpartiets struktur som gör att det kommer att ta längre tid för dem än för Sverigedemokraterna att förfalla till ren sluggerrasism. Vår poäng är att det finns sätt att formulera problemet, och mobilisera för att lösa det, som lämnar oss svagare än när vi började. Vi bör därför inte lägga energi på att försöka avslöja Sverigedemokraternas skuggsida, den sida de öppet visar är illa nog och det som egentligen borde avslöjas är det faktum att de är ett högerparti precis som alla de där andra partierna i den riksdag som deras väljare avskyr. Man bör mobilisera mot den rasistiska politik som Sverigedemokraterna föreslår, men lika mycket när den kommer ur Folkpartiets och Moderaternas vålsmorda munnar. Det som är problemet med Sverigedemokraterna är inte att de kommer att rasera det nuvarande politiska spelet om de väl kommer till makten. De kommer bara att göra det långt snabbare än den nuvarande kvävningsdöden.

Det måste vi förhindra, Men vi kommer aldrig att lyckas göra det om vi inte gör klart för oss själva vad det är vi egentligen bekämpar.

Arrangeras av: *Centrum för marxistiska samhällsstudier, Vänsterpartiet Storstockholms antirasistiska utskott och Tankesmedjan Konflikt*

13.00-14.30 Sändlersalen
”FÖRBRUNAS” ETABLERADE HÖGERN?
Med svenskttest, inskäppt flyktingpolitik, kravet på ”gemensam värdegrund”. Börjar etablerade högern närma sig en högerpopulism, där de högerpopulisternas agenda tagits över och blivit mainstream?

Ali Esbati, samhällsdebattör och frilansskribent
Mia Sand, Tankesmedjan Konflikt

15.00-16.00 Sändlersalen
ANTIRASISTISKT ÖPPET FORUM
Presentationer av olika antirasistiska initiativ och projekt under våren. Nyckelupproret på nationaldagen, EUs flyktingpolitik och det sk ”Stockholm protocoll” under ordförandeskapet, strategier kring EU-parlamentsvalet, Aktion mot deportation.